

CALL FOR PAPERS

DĚTI VE VELKOMĚSTECH OD STŘEDOVĚKU AŽ NA PŘÁH INDUSTRIÁLNÍ DOBY

29. mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy
a Institutu mezinárodních studií Univerzity Karlovy v Praze
12. a 13. října 2010 v Praze

Vážení přátelé,

jako každoročně se na Vás Archiv hlavního města Prahy obrací s pozváním k výroční konferenci k pražským dějinám, respektive obecněji v komparativní perspektivě k dějinám evropských velkoměst. Pro rok 2010 jsme zvolili téma: „Děti ve velkoměstech od středověku až na práh industriální doby“.

„Městský vzduch osvobozuje“ – ale počítá se v něm i s dětmi? Sledujeme období před nástupem industrializace, jinými slovy před polovinou 19. století, kdy se postupně prosadila proměna nahlížení na děti. Z více než často předčasně umírajících „malých dospělých“ se lidská mláďata měnila ve „specifickou“ – tj. chráněnou a stále více pěstěnou – lidskou sortu, která byla postupně, ale stále výrazněji vytlačována z prostorů i pracovního rytmu dospělé populace a stala se předmětem cílené ochrany, péče a pedagogizace. Ve druhé polovině 20. století, zejména po populačních kolapsech, dochází až ke svého druhu společenské i soukromé adoraci dítek. Nás ale zajímá – z hlediska dětí drsné – období předchozí.

Tážeme se, jak konkrétně vypadal život dětí – až do 19. století pokládáných prostě za „malé dospělé“ lidi – v převážně zastavěné krajině středověkého a raně novověkého velkoměsta. Existovaly v něm, respektive i v jednotlivých blocích a domech, „prostory dětství“? Vypovídají dostupné prameny již pro sledovanou dobu něco o typických „prostorech her“, o „prostorech zkušeností“? A nalezneme ve městě prostory, které byly „dětím zakázány“?

Chtěli bychom si objasnit, co víme o životě dětí ve středověké a raně novověké Praze, respektive v evropských velkoměstech obecně, a zda je to něco více než jen suché informace o proměnách jejich úmrtnosti, o zakotvení dětí v městském právu (poručnictví a dědictví).

Víme kupříkladu něco konkrétního o městských dětech v souvislosti se slavnostmi a s (nejen církevními) rituály přechodu od dětství k dospělosti? Co obecnějšího pak můžeme vyčíst z informací o dětské každodennosti v městských latinských školách, v klášterních chórových sborech a o životních podmínkách dětí v těchto institucích?

Nějde nám ale jen o „pozitivní informace“: chtěli bychom se také zeptat, jaké typy – archeologických, obrazových, písemných – pramenů se obecněji jeví být přednostně vhodné pro systematický výzkum

života dětí ve velkoměstech sledované epochy? A existuje nějaký konsens o tom, jaké specifické otázky můžeme pramenům klást, abychom se dozvěděli něco bližšího o této specifické věkové, ale zároveň (v širokém smyslu toho pojmu) kulturní vrstvě městského obyvatelstva? Máme pro středověkou a raně novověkou Prahu, respektive obecněji pro velkoměsta oné doby bližší údaje o pracovním zařazení dětí, o zátěži a specifických podmínkách dětské práce?

A jak se kvantitativně i kvalitativně liší pramenné informace pro šlechtické „dětí žijící ve městech“, měšťanské děti a děti chudých vrstev? Je třeba vyvinout speciální metody a katalogy otázek pro každou z jmenovaných sociálních vrstev nebo je možno počítat s jistým překrýváním dětské problematiky sociálně diferenciovaných prostředí?

Připravovaná výroční konference Archivu hlavního města Prahy v tradiční spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy chce nejen shrnout stávající úroveň znalostí o dětské problematice velkoměst, ale především - v komparativní perspektivě - otevřít téma dětí v urbánní krajině velkoměsta jako badatelské téma. Klademe proto důraz i na obecnější příspěvky s pramennou nebo metodologickou tematikou, ovšem pevně vázané k velkoměstskému prostředí 13. až časného 19. století.

Nabídky referátů posílejte spolu s abstraktem do 15. dubna 2010 na níže uvedenou adresu. Organizátoři si vyhrazují právo výběru příspěvků. Délka příspěvků by neměla přesáhnout 20 minut. Přednesené referáty budou v plném znění, případně v rozšířené verzi, otištěny v konferenčním sborníku Documenta Pragensia.

Zahranickým účastníkům bude zajištěno ubytování v ubytovacích zařízeních Univerzity Karlovy na náklady organizátorů. Konferenční poplatek není vybírán. Jednacímí jazyky budou čeština, němčina a angličtina. Simultánní tlumočení je zajištěno.

Místo jednání: Praha

Deadline: 15. dubna 2010

Za organizátory

Doc. Dr. Václav Ledvinka, CSc.

Prof. Dr. Jiří Pešek, CSc.

Kontakt:

Dr. Olga Fejtová
Archiv hl. města Prahy
Archivní 6
149 00 Praha 4

Tel: 00420236004037

E-mail: Olga.Fejtova@cityofprague.cz

<http://www.ahmp.cz>